

Reisebrev fra Kitui i Kenya

Foreningen Hjelp til Selvhjelp i Afrika har startet et prosjekt ved Katulani Secondary School i Kitui i Kenya. Prosjektet starter med bygging av grisehus, oppdrett av gris og senere bygging av et biogassanlegg for gass til kjøkkenet ved skolen.

Denne gangen er Annemor med for å starte opp egne kvinneprosjekter i Kitui.

Hvordan er det å være Kamba kvinne i 2009? Det skal Annemor finne ut ved å bo sammen med denne stammen i 14 dager og delta i deres daglige arbeid. Hun ønsker å finne ut hva som opptar disse kvinnene. Hvordan har de det egentlig? Annemor liker å komme nært innpå folk og dele deres tanker og drømmer.

Oppstart av grisefarm og regler for økonomisk virksomhet. Kirsten har ansvar for å innføre rutiner for regnskapsføring og hvordan skolen på en enkel måte kan holde oversikt over kostnadene når de starter opp grisedriften. God økonomisk kontroll er viktig.

Annemor er tatt opp i Kambastammen og har fått navnet Mutanu (always happy)

Annemor skal ta del i kvinnenenes daglige arbeid de neste 14 dagene. Første dagen besøkte hun nabogården hvor det bor 10 familiemedlemmer. "Aldri hadde jeg trodd de bodde så fattigslig og enkelt. Husene og tunet så jo så velstelt og koselig ut. "Det er trist å se, og mange ganger må jeg kjempe med tårene", sa Annemor da hun kom hjem igjen. Gamlemor bodde i eget hus. Lite og mørkt og det eneste møblelementet hun har er en skitten seng. Over en snor henger de få eiendelene hun har og det er røykfyllt og støvete i rommet.

Levestandarden her nede er utrolig mye lavere enn jeg hadde forestilt meg forteller Annemor. Det er tredje gang jeg er i Kenya, men aldri har jeg kommet så tett inn på familiene og kvinnene. Derfor ser jeg andre ting enn jeg har gjort før. Dette er bare helt utrolig! Selv om vi ikke har felles språk klarer vi å kommunisere på et vis, men vi er naturligvis avhengig av tolk for at vi kan bli ordentlig kjent med hverandre. Annemor er veldig praktisk anlagt, kvikk og fanger fort opp arbeidsmetodene de bruker.

Annemor blir med nabokvinnen Kamene for å hente vann med eselet. Å du verden, for en jobb! De binder 4 kanner (som tar 20 ltr hver) på hvert av de to eselene de tar med, og går den lange veien ned til elva.

Dette er elva

Et av vannhullene i elva

Annemor ser etter elva og regner naturligvis det er vann hun skal se etter. Men neida - det er tørt i elva og man må grave seg ned til rent vann. Kamene er sterk og graver med hendene og ved hjelp av et lite spann fyller hun kannene med vann. Annemor holder trakta og etter ca 20 minutter spør Kamene om hun er trøtt. Annemor må le - hun står jo bare å holder trakta! Aldri hadde Annemor tenkt på at det var så mye jobb å hente vann her nede!

Vel hjemme igjen er det tid for lunch og litt avslapping. Mange folk kommer innom for å hilse på hele tiden. Det er lett å ikke få gjort et arbeidsslag her nede så mye folk som skal gå på besøk. Ting går tregt også. Og damene sleper seg av gårde.

De har planer om å gå ut på åkeren etter lunch. Luking og stell av maisåkrene er nødvendig. Når regntiden er her må det sås med en eneste gang og åkrene trenger å stelles. I denne tiden er kvinnene ute på åkrene hele tiden. Det tar sin tid før de kommer avsted og Annemor begynner å bli utålmodig. Men tilslutt drar de avgårde med hakker alle sammen. Sju kvinner er ute på åkeren og Annemor jobber som hun aldri har gjort annet. Hun koser seg veldig. Hun liker å bruke kroppen, elsker å være i sol og varme og elsker å prate med folk. Nå får hun gjort alt sammen på en gang!

Annemor, Evelyn med Lille Kanini på armen, og Gladys i maisåkeren

Annemor tar frem strikkesøyet sitt ved en anledning og hun vekker umiddelbart nysgjerrighet når de ser det fine sjalet hun holder på med. Er dette sånn du selger? Spør Veronica. Nei – jeg selger ingenting sier Annemor. Åh? – so just to keep yourself busy? Sier Veronica og virker litt forundret. Annemor vil prøve å lære dem hvordan de strikker sjal – og Veronica blir først ut.

***

Hjelp til Selvhjelp i Afrika er i Kenya for å følge opp foreningens prosjekter. Det store grisehuset på Katulani Secondary School er straks innflytningsklart for grisemor Doris Day. Nikodemus er ansatt som grisepasser og sendes på kurs og hospitering på Chatolic School i Nairobi iløpet av november hvis alt går etter planen. Når han er ferdig skal han bringe med seg Doris Day tilbake. For å få til en god drift skal virksomheten gradvis vokse de 3 første årene. Målet er 6 "motherpigs" og de vil produsere ca 120 gris i året.

***N**ikodemus er svært stolt over den muligheten han har fått. Han jobber idag som vaktmann og rektor forteller at han spør ofte om når han skal dra til Nairobi. The first pig-handler in Kitui! Han er gift og har 3 små barn. Han forteller at han har begynt å lese om grisestell, medisinerer etc og er så utrolig stolt.*

Av grisemøkka skal det produseres biogass. For å sikre god kvalitet av anlegget og at det bygges etter de standarder som kreves i Kenya (National Standard Bureau) har vi hatt møte med ABC-Kenya (Association Biogass Contractors Kenya). ABC-Kenya er en sammenslutning som sertifiserer biogass-entreprenører. Sammenslutningens oppgaver er å påse at anleggene som bygges i Kenya holder nødvendig standard og kvalitet. Sammenslutningen tar også imot trainees. Hjelp til Selvhjelp har plukket ut en murer fra vårt distrikt som vi ønsker skal gis mulighet til å bli sertifisert biogass-tekniker og som kan utvikles videre til å bli biogassentreprenør dersom forutsetningene er tilstede. Willy Kimuku er 22 år og født og oppvokst i Kitui.

Vårt prosjekt gir positive ringvirkninger for nærmiljøet! Vi bidrar til økonomisk utvikling og til å heve levestandarden til enkeltpersoner og familier. Et området preget av lite utvikling.

Reise og opphold dekkes i sin helhet av Kirsten og Annemor.
Hjelp til Selvhjelp i Afrika bidrar kun med midler til prosjektene.

Vil du være med og støtte prosjektet?

Gå inn på vår hjemmeside www.selvhjelpiafrika.org og kjøp andeler i prosjektet!

Hjelp til Selvhjelp i Afrika, org. nr 992 500425.
Bank, Sparebanken Sør, kontonr 2801 19 29151. Leder: Liv Markhus

Mob +47 9091 7539. livmarkhus@c2i.net